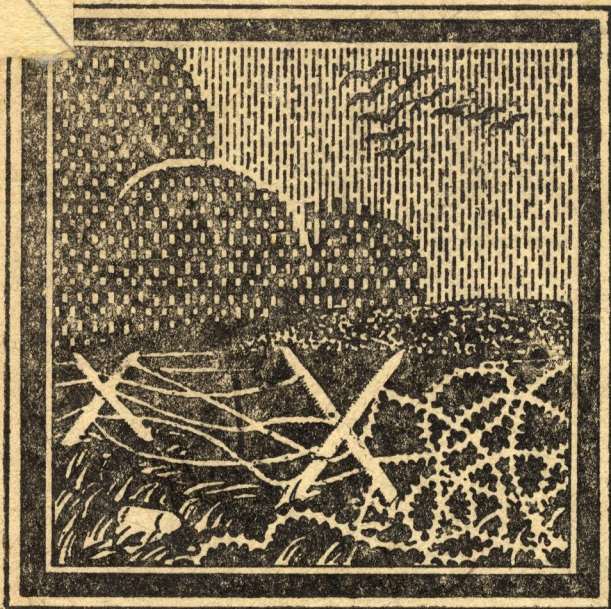

921

НИКОЛА УГРИН - БЕЗГРИШНИЙ

ВЕЛИКІ РОКОВИНИ

ДРАМАТИЧНІ КАРТИНИ в ДВОХ ВІДСЛОНАХ

На основі творів Івана Франка.

РОГАТИН — КИЇВ 1941

ВИДАВНИЦТВО „ЖУРАВЛІ” - РОГАТИН

10

Микола Угрин - Безгрішний

~~СЕКРЕТНО~~

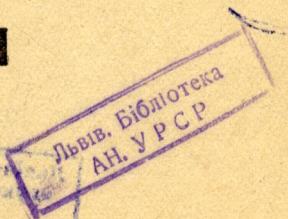
Як Екцеленції Митр.
Грар. Андрасі
Мейтлицькому
з сентиментальним поклоном
Микола Угрин-Безгрішний
Великі Роковини

драматичні картини в двох відслонах.

На основі творів Івана Франка.

1941

окупаційні

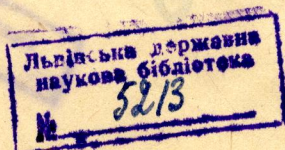
22/ХІ-1941/

Рогатин — Київ 1941.

Видавництво „ЖУРАВЛІ“ в Рогатині.

Ш15/2-4u/5-662

Друкарня В-ва „ЖУРАВЛІ“ в Рогатині.

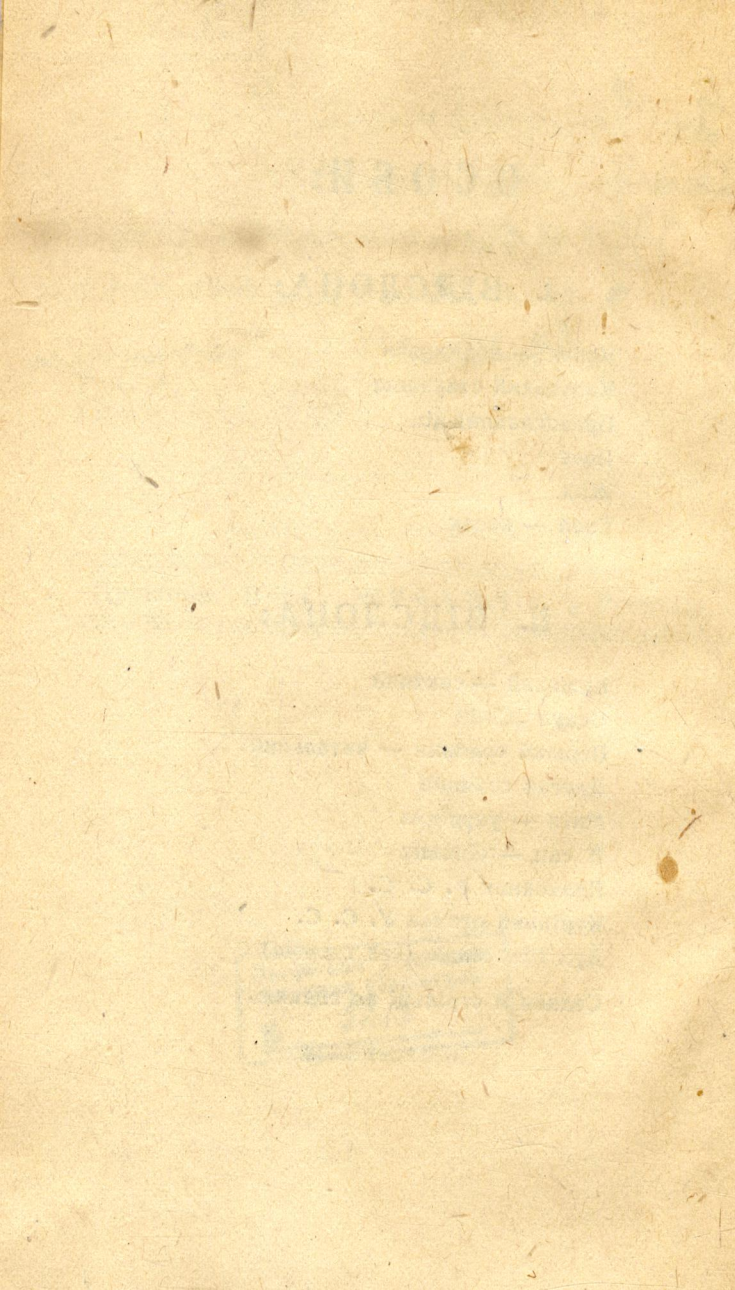
ОСОБИ:

I. ВІДСЛОНА:

Козак — невмирака
Козацький старшина
Православний піп
Поет
Жид
Еней — козак

II. ВІДСЛОНА:

Кошовий — селянин
Осаул „Січі“
Перший селянин — читальник
Другий селянин
Мати — українка
Її син — січовик
Полковник У. С. С.
Курінний отаман У. С. С.
Дух Шевченка (над сценою)
Селяни й стрільці за сценою.

І. ВІДСЛОНА.

Сцена зразу темна, потім прояснюється. Далеко видно зарево великої пожежі. На переді сцени направо могила. На ній збоку, заслонений кущами, Козак — невмирака, старезний дід з бандурою. Він вдивляється в пожежу та іронічно глядить на всі постаті, які являються на сцені.

КОЗАЦЬКИЙ СТАРШИНА *(виходить сумний, оглядається, стає з лівого боку біля могили)*

Біда! Пропали наші, слава й воля,
Не нам бути паном в рідній хаті!...
Прийшли, московська сваволя
І кнут царя, і його слуги кляті!

(коротка павза)

А треба жить! Не вдієш тут нічого!
Не винен я, що так зложилось діло...

Піду в Москву шукати права свого,
А там побачу... Йду туди я сміло!

(стає далі від могили, схиляє сумно голову, глибоко задумується.)

ПРАВОСЛАВНИЙ ПІП *(входить покірно, руки в його навхрест зложені на грудях)*

Наш Батько, Бог! Весь світ, це царство Його!

Велів наш Бог, не будь вже України —

Я згідний з Ним! Шаную ж Батька свого

І Його всі грядущі переміни

Приймаю я... Вкінці я й не від того,

Щоби не знати, як і що за зміни

Приймать годиться для вигід, спокою,

Щоб янгол щастя був повік зі мною...

(стає мовчки побіч козацького старшини, з легкою усмішкою на устах задумується)

ПОЕТ (*входить повагом, зі схиленою головою, ніжно:*)

Як віл в ярмі, отак я день за днем
Свій плуг важкий до краю дотягаю;
Немов повільним спалююсь вогнем,
Та ярко бухнуть сили вже не маю.

Замерли в серці мрії молодечі
Ілюзії криниця пересхла;
Різькі, сухі мої зробились речі, —
Пора худого жнива надійшла.

Худее жниво! Сіялось, мабуть,
Замало й ненайкращої пшениці.
А час не ждав! Холодні зливи йдуть, —
Важку ворожать осінь нам зірниці.
(стає побіч попередніх, схиляє низько голову й
ронить сльози)

ЖИД (*входить скоренько, пристає в глибині сцени, в очах вогонь і гнів. Говорить з пересердям*)

Пригнути жидів, покорити
Ви раді б під ваші права,
Їх мову й закон розорити?
Пусте це, безумні слова.
А знаєте ви, що за сила
В тій мові, в законі тому?
Вона від віків нас водила,
Мов стовп вогняний через тьму.
Це щит наш від напору вражого,
Це зв'язок, що час не порве,
В ній Якова, праотця нашого
Незломнее серце живе!
Вкінці подвійний в нас закон:
Хай верх чужий, зі серця ж, вон!!!!..

Побачимо, хто дужчий, вей,
Ведмідь, чи грамотний єврей ?

(виходить скоренько наліво, підскакуючи легенько й розкладаючи руками)

ЕНЕЙ - КОЗАК *(з поспіхом вбігає з палицею й мішком на плечах. Стає біля попередніх і грімко кричить:)*

Пропало все ! Ходіть зі мною ви !

Не буде тут роси вже, ні трави !

Пропала Мати, ми ще цієї ночі

Кидаймо трупа ! Гей же, в світ за очі !

Там жде нас краща доля, там печені

Самі нам голубці влетять у рот !

Хто хоче розкошів — жий в Карфагені ;

Хто хоче вивищиться над народ,

І слави й блиску й злота повні жмені, —

За мною в Рим ! Там храм наш, там кивот !

Що нам ті згарища. Забудьмо Трою !

Власть, Рим, і розкіш, Картаген горою !

(вибігає наліво, за ним козацький старшина й піп. Поет остається далі)

ПОЕТ *(гляди́ть за відходячими:)*

І рушили — народам на наругу.

Пішли нової матері шукать.

В серцях згасили навіть тую тугу,

Що тягне пса у рідній буді спать.

Куди, Енею ? Пугу ! Пугу ! Пугу !

Не чують. Дармо кликать і гукать.

Ідіть ! Несіть народам всім для виду

Жебрацьку торбу і лице без стиду !

(знову задумується)

КОЗАК - НЕВМИРАКА *(встає, випростовується, бандура бринить:)*

Вона горить! Та Троя — Україна
Палає, гине, з серця точить кров.
Здається, вже остання їй година,
Здається, хитрий воріг поборов
Усе! Здається, вся лягла дружина,
Всі мури впали, навіть той покров
Останній, що ним укривають трупи,
І той загарбали хижацькі купи.

Ні, не досить! І в нашому нутрі
Пройшов пожар, сумує попелище!
Ми хробачливі в самому ядрі,
В душі погасло вічнеє огнище
Живої віри! На страшнім кострі
Згоріла сила! Нижче, нижче, нижче
Схиляються колись так горді чола!
О, Мамо! Бідна Ти, бездітна й гола!

ПОЕТ (*звертається до могили*)

Ми всі такі! Що в інших ганьби знак —
Це ми приймаємо як хліб насущний!
У інших ренегат — у нас бідняк;
У інших підлий — в нас старшим послушний;
У інших скажуть просто, ясно так:
Безхарактерний, — в нас лиш: простодушний.
Не стало стиду в нас! Ми в супокую
Упідлимось, ще й горді підлотою.

(*Повагом оглядає пожарище й трупів. Виходить назад направо.*) Чути далекий грім, пожежа зближається, на сцені робиться видніше.

КОЗАК - НЕВМИРАКА (*показуючи на захід*)

О, так! Он там він, той Еней моторний,
Що вирвався з пожежі рідних хат;
Не заперечу, вдався він проворний!
Нехай тут гине, пропадає брат,

Нехай тут матір шарпа ворон чорний,
Нехай борців шматує й ріже кат, —
Він рад, що врятував свої пенати,
Тікає іншої шукати хати!
П'ятами накивав від Тебе, Нене.
Лишив Тебе у ранах, у крові!
Із груді вирвав серце насталене,
А вткнув якесь собаче — і живи!

**Тимчасом розвиднюється трохи, видно попа-
лені села, поле, вкрите трупом.**

Ох, не сходи ти сонце, в Україні!
Злякаєшся тих згарищ і руїн!
Осліпніть очі, тут же, в цій годині,
Щоб той страшний образ, наче шпін
Не вбився в серце і не пік від нині
Страшніше пекла! Що це? Чути дзвін!

Чути далекий голос дзвона.

Це янгол дзвонить по мертвим народі,
Бо щоб живий хтось був? Подумать годі.
Так, янгол дзвонить. Молотом з алмазу
Він б'є о хрусталевий неба звід.
Ох! Заболіли страшно тут відразу
Всі давні рани! Цей кривавий слід —
Це Берестечко! Тут у кості сказу
З Чуднова взяв. Цей струп, від сотні літ
Незгоєний — Андрусівська умова!
А тут — Полтава і смага Петрова.

**Голос дзвона міцніше й мішається з гуркотом
грому — темніє наново.**

Козак паде на коліна на могилі.

О, Боже! Чиж кінець моєї думки?
Вкраїна вмерла — дай мені спочить!
Дай ті катовані віддавна руки

Хоч у могилі без кайдан зложить!

Змажи нас з пам'яті людей, щоб внуки

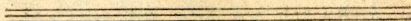
Не знали, як ми мусіли скінчить.

Ти сам, Святий, забудь про нас в цій хвилі,

З землею наші порівняй могили!

Удар грому. Козак западається в землю. Чу-
ти сильний голос дзвона. Гуркоче грім.

Заслона звільна спадає.

II. ВІДСЛОНА.

Сцена представляє той самий краєвид, тільки зо зеленими садами, чепурними хатками, направо далеко, вежі міста зі золоченими банями, довкола могили розкішні кущі. Калина, черемха у цвіті. На сході займається велике рожеве зарево — сходить сонце.

КОЗАК - НЕВМИРАКА *(той самий, але від-
молоджений, з бандурою, виходить ізза могили.
Іде зразу понурий, у задумі, та звільна його
рухи робляться енергічні, голос міцніє)*

Здорово проспався, бачу,

По-козацьки, сотні літ.

Ну, та виграю, чи втрачу,

А погляну ще на світ,

На ту рідну Україну,

Що колись як рай цвіла,

Що мені над все на світі

Наймилішою була.

Хто то в ній тепер панує?

Хто то в ній тепер живе?

Як говорить, як співає

Покоління те нове?

Боже, серце жах стискає:

Аджеж певно нині в ній

Вже ніхто не зна, не тямить

Нашу мову і пісні!

Десь калмики та кіргізи

Топчуть степ, де ми лягли;

Чудь, Мордва, Чухна та Фіни

Наші села заняли.

Боже, пощо з вікового

Сну мені велів Ти встать?
Чи щоби з розбитим серцем
Я в могилу ляг назад?

Поступає наперед. Потім ховається в куці на могилі й уважно прислухається пісні. За сценою чути хорову пісню — зразу тихенько, потім чимраз сильніше, та всетаки притишено, мов з віддалення.

Гей! там на горі Січ іде,
Гей! малиновий стяг несе,
Гей! малиновий, наше славне товариство
Гей! машерує, раз, два, три!
Гей! на переді кошовий
Гей! як той орел степовий,
Гей! як той орел, наше славне товариство
Гей! машерує раз, два, три!
Гей! а позаду осавул,
Гей! твердий хлопець, як той мур і тд.
Гей! повій вітре з синіх гір,
Гей! на прапор наш, на топір і тд.
Гей! повій вітре зо степів.
Гей! дай нам силу козаків — і тд.
Гей! дай нам силу й відвагу,
Гей! Україні на славу — і тд.

На сцену виходимь кошовий — селянин, з лентою на грудях і з топірцем у руці. Стає біля могили посередині сцени. До його приступає осавул — парубок, із лентою та топірцем.

ОСАУЛ (стає перед кошовим, випростовується й віддає почесь топірцем) Батьку Кошовий! Голошу слухняно, що курінь уставлений. Тисяча козаків.

КОШОВИЙ (віддає поклін осавулові, до січовиків за сценою) Здорові були, хлопці - молодці!

Січовики ізза сцени: Здоров був, Батьку Кошовий!

КОШОВИЙ Спочинь! *(по хвилині)* Славне Товариство! Ідемо слідами нашого славного, січового козацтва. Єднаємося під січовим, малиновим прапором у силу, просвічену й свідому наших людських прав! Гряде великий час! Не поганьбимо слави наших предків і мучеників за добро і щастя Матері — України! Довіку не забудемо святого Заповіту нашого Батька Тараса! Довіку тямитимемо слова нашого великого Каменяря, Івана Франка:

„Не від Бога те царство нам спаде,
Не святі його з неба знесуть,
Але власний наш розум посяде,
Сильна воля і спільний наш труд!“

Завтра загальна збірка всіх на майдані біля читальні. Здорові були! *(Віddaє поклін топiрцем і виходить з осаулом. Чути пісню зразу сильніше, потім слабше, вкінці пісня замовкає)*

Соколи, соколи, ставаймо в ряди!
Нас поклик „бодрімось“ взиває.
В здоровому тілі здорова душа,
Де сила, там воля вітає.

Як славно бувало козацькі сини
Боролись до смерті загину,
Боротись будемо Соколи всі ми,
За нашу святу Україну!

Лети же соколе, далеко в степи,
У гори, луги, та лимани,
Прапор наш сокільський високо неси,
Під ним хай народ вільний стане.

Як славно бувало — і тд.

КОЗАК — НЕВМИРАКА *(виходить на середину сцени, з виразом найвищої радості)*

Боже, наше рідне слово!

Наша пісня ще живе!

І про нас ще пам'ятає

Покоління те нове.

Ще співає про козацтво,

Про його кривавий бій!

Ах, значить, ще не в могилі

Той народ коханий, мій!

(Озирається по сцені й зауважує когось зправа, ховається за кущі та з увагою прислухається усьому. На сцену виходить двох селян, через хвилю поет)

ПЕРШИЙ СЕЛЯНИН

Я в „Просвіту“ поспішаю

На розмови й почитати —

Всі часописи там маю,

Щось нового буду знати.

У бібліотеці читальні

Книг усяких шафи повні

Йдуть все проби театральні,

Хор співа пісні любовні...

З „філії“ у цю неділю

Делегат до нас прибуде —

Всі радіють, мов в похмільї,

Бо цікавий виклад буде.

І немає в нас такого,

Щоб у члени не вписався —

Геть женемо духа злого,

Що глибоко в душу пхався.

Геть темноту і дурноту

Проганяємо з громади —

Через просвітню роботу
Ми й позбулись хруніяди...

ДРУГИЙ СЕЛЯНИН

Я з тобою, милий брате,
Теж в читальню поспішаю —
Всім же тее треба знати:
„Лиш в „Просвіті“ ждять нам раю.“

Через неї сильна стала
Кооператива наша —
Піявок від нас прогнала,
Висихає горя чаша.

Діточкам ми скрізь будуем
Нашу славу, Школу Рідну —
Україні в ній готуем
Ми твердиню сильну й гідну!

*Хочуть іти далі, поет затримує їх. Вони радо
слухають, з великою увагою, слів-заклику поета*

ПОЕТ (зі запалом)

Гей, брати! В кого серце чистее,
Руки сильні, думка чесная, —
Прокидайтеся!
Встаньте, слухайте всемогущого
Поклику весни!
Сійте в головах думи вольнії,
В серцях жадобу братолюбія,
В грудях сміливість до великого
Бою за добро, щастя й волю всіх!
Сійте! На пухку, на живу ріллю
Владуть сімена думки вашої!

ПЕРШИЙ СЕЛЯНИН

Ми слухали тебе віддавна,
І бач куди вже поступили —
І скрізь твоя душа преславна
Війшла у нашу кров і жили.

ДРУГИЙ СЕЛЯНИН

Ти вчитель і провідник нам,
І все, що скажеш, ми приймемо —
Величній збудував нам храм,
З тобою все казатимемо :
„Ні, хто не любить всіх братів,
Як сонце боже, всіх зарівно,
Той щиро полюбить не вмів
Тебе, кохана Вкраїно !

Чути громи зліва, потім вистріли гармат.

ПОЕТ *(наче в екстазі)*

Грмить! Благодатна пора наступає,
Природу розкішна дрож пронимає,
Жде спрагла земля плідотворної зливи,
І вітер над нею гуляє бурхливий,
Із заходу темная хмара летить —

Грмить !

Грмить! Тайна дрож пронимає народи,
Мабуть, благодатная хвиля надходить...
Міліони чекають щасливої зміни,
Ті хмари — плідної будущини тіні,
Що людськість мов красна весна обновиць...

Грмить !

ПЕРШИЙ СЕЛЯНИН

Усе, що буде в нашій силі,
Дамо для щастя України —
Усі ждемо нової хвилі,
І всі прямуємо до зміни !

(Всі три виходять на ліво)

КОЗАК — НЕВМИРАКА *(озирається по сцені, одушевлений стає спереду на могилі)*

Ах, значить, оті цвітучі
Села, ниви і садки,

Українські це оселі,
України це вінки!
А оті могили — гори,
Де борці старії сплять,
Уквітчали любі руки,
Українських, знать, дівчат.
Українець ще збирає
Із цих нив для себе хліб,
І не топче чужениця
Нашу славу і наш гріб.

Зправа зближаються дві постаті. Мати в народній ноші зі сином у січовій ленті і з топірцем. Козак - невмирака ховається в кущах, наслухує з увагою.

МАТИ (стає зо сином на середині сцени, гладить ніжно сина по голові рукою)

Згадай, мій сину, як жилося
Недавно нам в наймленій хаті —
Хоч працювали, не велося,
Ходили босі, в драній шматі...
Тому мій сину, стань у лаву,
Працюй для рідного народу —
Продовжуй прадідівську славу,
І все готов будь до походу!...

СИН (цілує матір)

Свідомий, Нене, свого діла,
У „Січі“ щиро я працюю —
Коли б лиш праця нам доспіла,
Віддам усе, усе жертвую.

Мати цілує його в чоло. Виходять наліво.

КОЗАК - НЕВМИРАКА (упоєний радіщами, наче засипляє. За хвилину пробуджується й протирає очі)

Наче сон од Бога даний,
Тут я бачу чудеса...
Ах, щасливий, день нежданний,
Чую духа Тараса!

Чую стріли від півночі,
Бачу військо січове!
Справжні чуда бачать очі,
Тут життя пливе нове!

Дивні очі в мене стали,
Бачать дії навіть з літ —
Справді довго, довго спали
Тай проспали царський гніт.

Дивні очі стали в мене,
Дивні дива бачу тут —
Оживаєш, рідна Нене,
Пропадає царський кнут!

**Чути стріли за сценою. По хвилині являється
з правого боку полковник У. С. С. Глядить на
ліво через льорнету. Чути стрілецьку пісню,
спершу слабше, потім щораз сильніше.**

Ой видно село, широке село під горою,
Ой там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою.
Іде, іде військо крізь широке поле,
Хлопці ж бо то, хлопці, як соколи...

Ха ха, ха ха, ха ха, ха ха, гей!
Дівчино, рибчино, чорнобривко моя,
Вийди-вийди, вийди-вийди чим скорше до вікна
Хлопці ж бо то, хлопці, як соколи!...

Ой видно село, широке село під горою,
Ой там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою.
Попереду ідуть старші отамани,
Хто охоту має, най йде з нами.

Ха ха, ха ха — і тд.

За сценою чути приказ: Позір! Вправо чолом!
Пісня мовкне. В далечині чути заєдно глухі гар-
матні стріли. Перед полковником являється
курінний отаман, він випростовується як стру-
на, віддає поклін полковникові.

КУРІННИЙ ОТАМАН Пане полковнику! Го-
лошу слухняно, що курінь новобранців уставле-
ний. Дев'ятсот двадцять стрільців.

ПОЛКОВНИК (віддає поклін курінному от.)
Добре вишколені?

КУР. ОТ. Як найкраще! Самі очайдухи, зав-
зятці. Так і рвуться на фронт. Перше вогневе хре-
щення бажають відсвяткувати, як кажуть за Льо-
ньом Лепким, „зі швунгом.“

ПОЛКОВНИК Чудово! Перший курінь так са-
мо чудово списався на фронті. Московський полк
розбили на прах. Мали й стрільці чималі жертви:
90 вбитих, більше сотні ранених. (В сторону
стрільців, кур. от. стає з боку) Спочинь! (по
хвилині) Славні Січові Стрільці!

Прийшла пора велика,
Грізна мов грім і дика,
Весь світ в старшнім вогні стоїть...
Валяться мури й скали,
Тріщить стіна і зі сталі,
У бій, молодці, жваво йдіть!

В горі робиться дуже ясно. Чути голос

Шевченкового Духа

„Упав престол вже царський!
Народе мій лицарський,
Пора позбутися кайдан!
Я, дух Шевченка, з вами,
І славні всі гетьмани

Ідемо враз в кривавий тан !“

Світло гасне, голос Духа мовкне. Полковник стоїть як мур, наче й не звернув уваги на явище зовні, воно відбувається в його душі. Він тільки на цю хвилину мовчить, потім :

Гей, ми Стрільці Січові,
Стяги в нас малинові,
Ми перші в бій за волю йдем.
Червону Калину
На все, не на хвилину
Високо, гордо піднімем!

Одна нас думка лучить,
Ніщо нас не розлучить,
Нам всім доріженька одна.
За волю України,
За кривди, кров, руїни
Ніяка жертва не страшна!

Бо ми Стрільці відважні,
Ми не раби продажні,
Душа в нас чиста, як алмаз.
Франковий голос чуєм,
За ним усі слідкуєм —

І скажемо всі враз :

„Отак ми всі йдемо в одну громаду скуті
Святою думкою, а молоти в руках —
Нехай прокляті ми і світом позабуті!
Ми ломимо скалу, рівняєм правді путі,
І щастя всіх прийде по наших аж кістках.“

Полковник скінчив, чуми грімкі вигуки : Слава Україні ! Слава нашим отаманам !

КУРІННИЙ ОТАМАН *(віддає поклін полковникові, до стрільців за сценою)* Позір! Вліво вбік! Вправо глянь! Ходом руш! *(Відходить, за ним і полковник. Чути грімку пісню)*

Гей у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славу Україну гей, гей, резвеселимо.
Машерують наші добровольці на кривавий тан,
Визволяти братів українців з московських кайдан
А ми наших братів українців визволимо,
А ми нашу славу Україну гей, гей, резвеселимо,
Пісня мовкне. Час-до-часу чути вистріли.

КОЗАК — НЕВМИРАКА (*виходить осяяний радістю на середину сцени й озирає публику*)

Ах, а тут. Предивне диво!

Тайна поміж тайн страшних!

Це ж Енееві потомки.

Та що стало нині з них?

Ті, що більш, як сто літами,

Як згорів наш рідний дім,

Накивають йому п'ятами

Не задумались зовсім, —

Ті під материні крила

Знов згорнулися в любові,

І бажають в рідній хаті

Рай зготовити собі.

І дивіть, горять їх очі

Тим самим вогнем святим,

Як горіли тої ночі,

Коли друг мій, побратим,

Коли славний, безталанний,

Щирий батько наш Богдан

У важкій годині скликав

Запорожців на майдан.

Тямлю ніч сю, як сьогодні...

Вколо нас реве Дніпро

І клекоче Ненаситець,

Кам'яне гризе ребро.

А в степу, напроти Січі

Це не хижая сова —

А козацька ляцька кріпость

Свої кіхті висува.

У Богдана сльози в оці,

Та вогонь душі, в словах.

„Згинем браття, або вгору

Піднімем свободи стяг !

Згинуть, — нам одна дорога,

Чи в кайданах, — чи в війні ;

Хто ненавидить кайдани —

Тому війни не страшні !

Чи послабли ваші сили ?

Потупилися шаблі ?

Чи в серцях ви погасили

Дух лицарський взагалі ?“

І гучніше хвиль Дніпрових

Крик козацтва заревів :

„Або ляжем головами,

Або виб'єм ворогів !“

В жовтім світлі смолоскипів,

Що горіли серед нас,

У очах козацьких блисло

Десять тисяч іскор враз.

Гей, тих десять тисяч іскор,

То був, браття, той підпал,

Що підняв страшну пожежу

Аж по Буга й Сяну вал.

Гей, тих десять тисяч іскор,

То був, браття, той розмах,

Що історію України

Повернув на інший шлях

Бачу, бачу ті іскри !...

Мовиш : „мало їх ?“ Невжеж ?

Що? На сорок мільйонів

Десять тисяч не знайдеш ?

Мовиш: „де нам взять Богдана ?“

Тільки ти придатний будь

На святе, велике діло !

Загартуй думки і груди.

До високого літання

Ненастанно пробуй крил,

А Богдан прийде, як сума

Ваших змагань, ваших сил.

До великого моменту

Будь готовий кожний з вас, —

Кожний може стать Богданом,

Як настане слухний час.

Мовиш: „нині інші війни.“

Ну, то іншу зброю куй,

Ум гостри, настанюй волю,

Лиш воюй, а не тоскуй !

Лиш борися, не мирися,

Радше впадь, а сил не трать,

Гордо стій і не корися,

Хоч пропадь, але не зрадь.

Кожний думай, що на тобі

Мільйонів стан стоїть,

Що за долю мільйонів

Мусиш дати ти одвіт.

Кожний думай: тут, в тім місці,

Де стою я у вогні,

Важиться тепер вся доля

Величезної війни.

Як подамся, не достою,

Захитаюся мов тінь, —

Пропаде кривава праця

Багатьох знай, поколінь.

У таких думках держися

І дітей своїх ховай !

Коб лиш чистая пшениця, —

Буде паска й коровай.

Чи перемоги довго ждати ?

Ждати довго ! То й не жди ж!
Нині вчися побіджати,
Завтра певно побідиш.
Таж не даром пробудився
Український жвавий рід.
Таж не даром іскри грають
Ув очах тих молодих !
Чей нові мечі засяють
У правицях, у твердих.
Довго нас недоля жерла,
Досі нас наруга жре,
Та ми крикнім: „Ні, не вмерла,
Ні, не вмерла, і не вмере !!!“

За сценою чути стрілецьку пісню.

Хлопці, алярм ! Гей, вставаймо !
Вже останній час,
Наступають на три шляхи
Вороги на нас !

Скоро, хлопці ! Кріси в руку,
Розтягніться в рій,
Ворогів умить проженем,
Підем на пробій.

*Козак-невмирака уважно прислухається пісні,
стає на могилу, витягає шаблю з піхви й під-
носить скоренько згору.*

Заслона скоро паде.

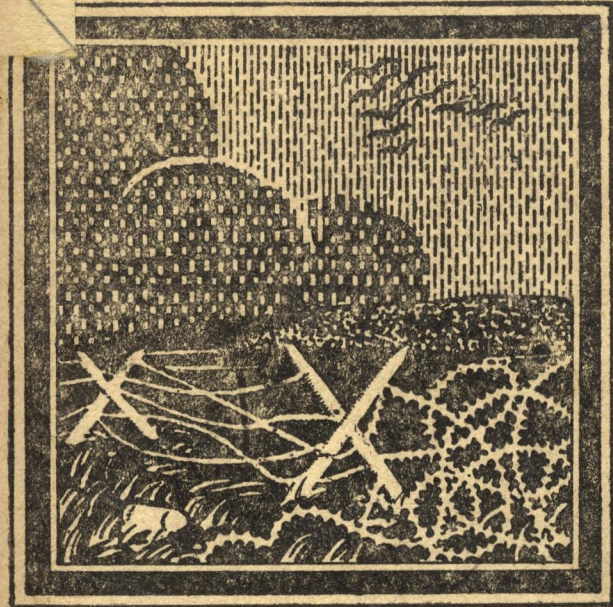
РА

5213

у

921

ІГОЛА УГРИН - БЕЗГРІШНИЙ

ВЕЛИКІ РОКОВИНИ

ДРАМАТИЧНІ КАРТИНИ в ДВОХ ВІДСЛОНКАХ

На основі творів Івана Франка.

РОГАТИН — КИЇВ 1941

ВИДАВНИЦТВО „ЖУРАВЛІ” - РОГАТИН